



LETO XII

V LJUBLJANI 30. MAJA 1943-XXI

ŠTEV. 16

Posvetitev Slovencev Marijinemu brezmadežnemu srcu in dijaštvo

Z veseljem moremo ugotoviti, da je slovensko dijaštvo v veliki meri razumelo povabilo našega škofa na posvetitev brezmadežnemu Srcu Marijinemu. Za sklepno posvetitev 30. maja smo hoteli v »Naši Zvezdi« podati čim bolj jasno sliko dijaškega posvetitvenega gibanja. Zato smo v dveh zadnjih številkah (prim. str. 119 in 127) prosili poročil o pripravah, načinu in uspehih posvetitve po kongregacijah, zavodih in šolah. Ker jih žal nismo dovolj prejeli, se moramo zadovoljiti le z nekaterimi splošnimi ugotovitvami.

I.

1. Prvo zanimanje za »sporočilo iz Fatime« je zbudila med dijaštvom vprav »Naša Zvezda«, ki je pred drugimi listi in celo pred knjigo Srečka Zamjena začela priobčevati svojo »Fatimo«. Bali smo se pritožb, zakaj letoš nimamo običajne povesti, a jih ni bilo, ker se je dijakom in njihovim domačim — o tem smo ponovno slišali — »Fatima« tako priljubila, da povesti sploh niso pogrešili. To branje je dalo mnogim prva pojasnila, odstranilo vsiljive dvome in marsikoga nagnilo, da je segel tudi po Zamjenovi knjigi, od koder smo po prijaznosti gg. salezijancev tudi mi jemali slike.

Vprav zaradi Marijinega priporočila v Fatimi smo tudi naprosili prevzvišenega g. škofa, da je listu za programatičen uvod napisal prisrčno povabilo »Rožni venec v Tvoji roki« (str. 1) ter razpisali natečaj »Rožni venec molijo« in »Rožni venec v slov. leposlovju« (str. 2). S tem smo hoteli poživiti med dijaštvom spoznanje, da je rožni venec naša narodna molitev, in vzbuditi novo ljubezen do njega.

Tudi posvetitvi sami je »Zvezda« obrnila vso pozornost. Saj ji je že za osmi december posvetila posebno številko s prvim prevodom papeževe posvetilne molitve, potrebnimi pojasnili in pozivom, naj bodo zlasti kongreganisti apostoli posvetitve. (Prim. str. 54—55.) V naslednjih številkah je »Zvezda« sproti priobčevala škofova povabila in naročila (49, 121) kakor tudi samostojna priporočila in pobude (73, 95, 128). Lahko bi rekli, da je letoš-

njemu letniku ravno »sporočilo iz Fatime« vodilna misel. Kot kongregacijsko glasilo in kot splošen dijaški verski list je »Zvezda« s tem menda izpolnila svojo časovno nalogo, saj se je postavila v službo tiste ideje, ki nam jo kot najbolj aktualno in v vsakem oziru plodno priporočata papež in škof.

2. Prve so se posvetile med Slovenci Marijinemu Srcu Dijaške Marijine kongregacije. Čim je »Osservatore Romano« prinesel poročilo, da je papež ves svet posvetil, se je Škof. vodstvo DMK na pobudo dr. J. Pogáčnika in p. J. Preaca D. J. začelo na svojih sejah posvetovati, kako bi se to realiziralo tudi pri nas. Najprej je bil sprejet sklep, naj DMK letos posebno goje češčenje Marijinega Srca, 16. novembra pa sklep, da se ŠVDMK obrne s posebno prošnjo na škofa, naj bi vso škofijo ob priliki posvetil Marijinemu Srcu. Ta prošnja z dne 19. nov. se zaključuje: »DMK hočejo biti apostol tega posvečenja in Vas zato prosijo, da ga tudi Vi priporočite, zlasti pa, da sprejmete za svojo misel, da našo škofijo Marijinemu Srcu posvetite.«

Na veliko veselje ŠVDMK pa je prevzvišeni neodvisno od te prošnje sporočil iz Rima, kjer se je ravno takrat mudil, da je prav to misel predložil svetemu očetu in da hoče že 8. dec. posvetiti kot prvence vse DK. Na to posvetitev so se kongregacije pripravile s tridnevnicami, potem pa jo še vsaka zase ponovile. (Prim. str. 49.) Ko pa se je začelo splošno posvetitveno gibanje, so bili kongreganisti in kongreganistinke skupno s člani in članicami KA za vse priprave in prireditve na razpolago. Na svetovni kongregacijski dan, drugo nedeljo v maju, pa so vse DK v Ljubljani imele skupno obnovo posvečenja, združeno s spokorno pobožnostjo. (Prim. str. 158.) Po papeževem (prim. str. 65, 73) in škofovem naročilu (121) imajo DMK tudi za bodočnost prav v tej smeri najlepši in zares aktualni program.

II.

Po škofovem proglasu, da namerava vso škofijo posvetiti Marijinemu Srcu, je prevzel organizacijo posvetitvenega gibanja Škof. pripravljalni odbor petih prvih sobot. Od njega je tudi dijaštvo dobivalo tako za pripravo kot za posvetitev potrebna navodila.

1. Priprava je bila dvojna: notranja, ki naj bi očistila srca, in jih nagnila k poboljšanju, spravi in pokori, ter zunanja, ki naj bi misel posvetitve poživila in razširjala. Pri obojni je dijaštvo v veliki meri sodelovalo.

a) Notranji pripravi naj bi po škofovih navodilih služilo v prvi vrsti obhajanje prvih sobot. Dijaštvo je ta pobožnost precej zajela. Mnoge šole ali kar župnije so organizirale celo posebne »mladinske pobožnosti«. Bile so posebno sprva zelo dobro obiskane. Točnih številčk za splošnost pa ni mogoče navesti, ker je bil odziv v veliki meri odvisen od ureditve pouka, župnijskih razmer in osebne zavzetosti katehetov. — Neposredno pripravo na dijaške stanovske posvetitve so po vseh šolah nudile duhovne vaje, ki so bile letos povsod prežete s to mislijo. — Marsikje so vpeljali pri veroučnih urah molitve v isti namen in organizirali, zlasti po vzgojnih zavodih in verskih organizacijah, razne molitvene, evharistične in apostolske akcije. Ta človeškim očem najmanj vidna dela in žrtve so v božjih očeh nedvomno največ vredna. Javne zadostilne pobožnosti pa bodo šolski zavodi imeli na spokorno spravnih dan dopoldne, popoldne pa se dijaštvo pridruži ostalim vernikom v procesiji na Rakovnik.

b) Zunanja priprava. Na pobudo Škof. pripravljalnega odbora je dijaštvo skušalo na razne načine sebi in drugim misel posvetitve poživiti in utrditi. Tukaj je dalo vsej javnosti prvi zgled učiteljišče s svojimi razred-

nimi akademijami in dvakratno javno akademijo. Njemu so po svojih možnostih in razmerah skušale slediti tudi druge šole, predvsem uršulinska gimnazija in učiteljsišče. Vsaj nekaj — n. pr. naloge in predavanja pri slovenščini in verouku — se je izvršilo povsod. Nekateri zavodi so izpeljali tudi skupne interne ali poljavne akademije (I. ž. r., II. in III. m. r. gimn.), drugi pa so ustrezno svojim razmeram obrnili večjo pozornost razrednim akademijam. Zaključek vseh pa naj bi bila velika akademija vseh srednjih šol v unionski dvorani.

2. Posvetitve. Poleg kongregacij in organizacij KA, ki so se kot skupine posebej posvetile, so se vsi dijaški šolski zavodi posvetili skupno po svojih duhovnih vajah. Takrat so bila mlada srca najbolj primerno darilo Marijinemu Srcu. Ponekod so kasneje obenem z razrednimi akademijami imeli ponovno tudi razredne posvetitve, drugod pa so se rajši odločili za obnavljanje posvetitve s kratko molitvijo pri veroučni uri (n. pr. O Gospa moja). Svečano pa je dijaštvo svojo posvetitev ponovilo skupaj z ostalimi verniki pri šolskih ali mladinskih mašah 30. maja.

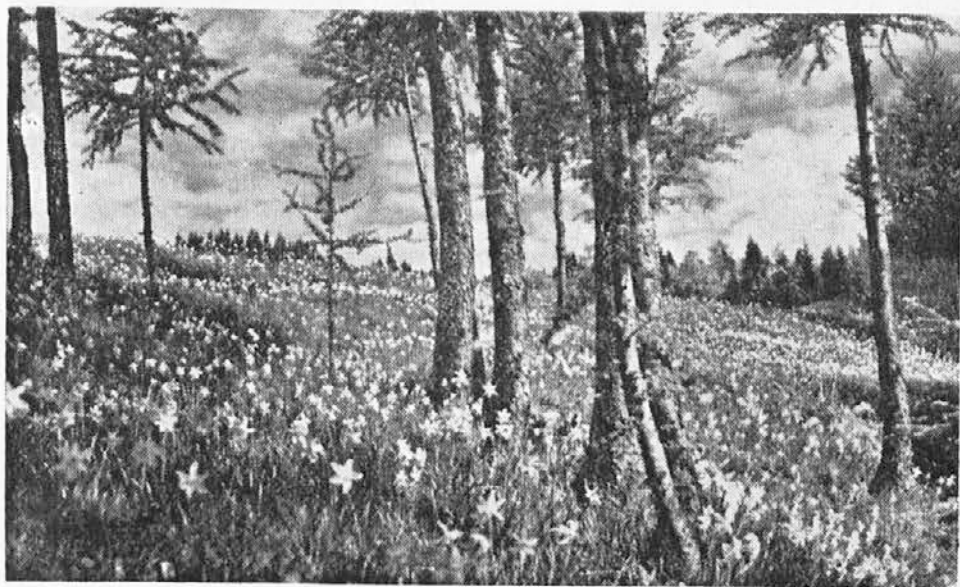
To bi bila glavna dejstva. Da jih je bilo mogoče v toliki meri uresničiti je nedvomno tudi zasluga gg. direktorjev, članov proforskega zbora, zlasti pa katehetov in Škofijskega pripravljalnega odbora.

Kljub razveseljivemu odzivu in mnogim vidnim uspehom pa moramo priznati tudi nekatere pomanjkljivosti in nepopolnosti, ki kažejo, da »sporočila in naročila iz Fatime« še nismo vsestransko razumeli in uresničili.

1. Precejšnjega števila dijaštva posvetitveno gibanje ni zajelo; ostali so hladni in v posameznih primerih celo nasprotni, česar pa iz razumljivega oportunitizma na zunaj niso mnogo pokazali.

2. Mnoge je zlasti zadnje tedne prevzelo le neko trenutno navdušenje ter želja po razkazovanju in medsebojnem tekmovanju.

3. Največja pomanjkljivost pa bo najbrž to, da se z vsemi pripravami in posvetitvami v dijaštvu na splošno ni povečal čut odgovornosti za dolžnost in se še ni v zadostni meri prebudil v posameznikih in zlasti posameznih skupinah duh spravljalnosti, odpuščanja in ljubezni.



Narcise

Marijine rože

*Vse rožce po polju
dom skupaj nabral
in venček Mariji
za šmarnice dal.*

Marijine srajčke

Marijine srajčke so roža otrok, ki se love po svetlih gozdovih ob vodah, ko se prebujala mlada pomlad in južni veter pripelje velike, pernate oblake ter proi ptički iščejo svoja gnezdišča.

Marijine srajčke, bele in nežne kot bi jih stkali glasovi zvonov, ki drhte čez polje in jih poslednje pedi snega v grapah nadihajo še z božičnim prizookom, praznik Marijinega oznanjenja pa s čistostjo skrionostne besedice »Da«. Cvetovi jim trepetajo kot Srce presvete Device, ko je začutilo pregib angelskih kril sredi svoje molitve.

Preproste rožice čuvajo Marijino lepoto in Ona polaga nanje svoje roke v tihem pričakovanju. (Ovce jih najdejo na proi spomladanski paši, hčerke listih ovac, ki se je z njimi dete Jezus igralo na nazareških poljanah.) Ob večernem angelusu zapro svoje čaše ter jih povesejo. Nalahno sklenejo svoje bele zvezdice kakor Marija svoje dlani, ko je molila pred blagoslopljenim Sadom svojega telesa. In zlata skrionost njihovih plodov zori, zori... S poletnim soncem jim odmrjejo stebelca in listi kot bi žalovali za pomladjo, le korenika še hrani v zemlji črnici upanje novih cvetov. (O, sveto upanje božje Matere na velikonočni praznik!) In prihodnjo spomlad bodo spet podarile Mariji ubogo srajčko svojih cvetov.

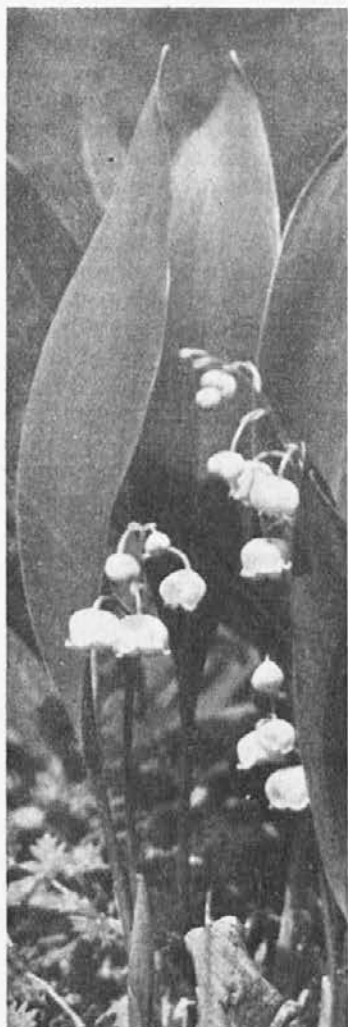
Pozdravljene, bele gozdne zvezdice — sled prve Marijine poti preko naših gozdov.

Šmarnica

Šmarnica je roža deklic, ki prisluškujejo prvim zvokom velike pesmi, ki se prebujala v njih, mladih, radovednih in preplašenih deklic.

Šmarnica, Marijina šmarnica, ki zbira v objemu svojih velikih listov roso in dež kot milost božjo ter je hvaležna za sonce in lepi majnik...

In roža posluša: vsak večer, vsak večer se plete prosojna pesem zvonov od cerkve do gozda; včasih jo vzhodni veter pretke z mavrico orgel in z drobnimi kristalčki zvončka, ki cinglja k blagoslovu. In šmarnice s svojimi cvetočimi, dišečimi dušicami odpevajo šmarnicam v cerkvi in v tej pesmi se družila nebo in zemlja.



Šmarnice, beli kraguljčki Marijini, bele kroglice Njenega rožnega venca: cvet se niza nad cvetom v dehteč grozd, ves mesec maj, kot bi hotel gozd po svoje moliti z vsemi svojimi metulji in žuželkami. Ozelenelo drevo se sklanja nad potok in šmarnica cvete pod gnezdi, kjer že čivkajo mladi ptički.

Na skrivaj hrepeni po svojih rdečih jagodah, ki bodo na jesen zažarele med mahom kot kaplje krovi ter vabile ptiče.

In na oltarju pred Marijinimi nogami, kjer gori vse polno lučk in žari zlata monštranca, se z otroškimi besedami pogovarjata Kraljica maja in majska rožica.

Radi bi ti nekaj zaupali, cvetka, če oblubiš, da boš gotovo povedala Mariji... in samo Njej!

Marijini laski

Marijini laski, rojeni iz sončnega odbleska na tihih vodah, so sestre osamelih žena. (Spominjam se stare gospodične, ki je na svojem klavirju imela vedno snopek Marijinih laskov v lepi, kitajski vazi.) Iz blatnih, močvirnatih tal so pognali, pa ohranili v koreninah moč srebrnkaste lepote svojih laskov. Nebo je modro in pri tleh cveto modre potočnice kakor nebojlene molitvice.

In rastlina daruje z lahimi priklanjanjem vetru svoje bele čopke. In s prav tako ljubeznijo bedi nad mladimi žabicami ob svojih nogah kakor Marijino oko nad Njenimi zemeljskimi otroki.

Otroci so jih veseli; do gležnjev brodijo po blatu in potem jih v procesiji nosijo čez travnik skupaj z vejami ozelenelih jelš. Po soncu gredo in laski se svetijo. Hvala ti, Marija, da si nam v topli dlačici mladih zajčkov in v zvončastih čopkih močvirske trave ohranila nežnost svojih las.

Morda bo neka ptica nabrala teh svilnatih klaskov in si z njimi gnezdo postlala — in mladički bodo ležali na Marijinih laskih. Da, Marija ima pličke tako rada.

Marijin čeveljc

Nekatere rože so tako lepe kot bi jih naredili sami božji angeli s svojimi zlatimi prsti ter se jim potem sami čudili, ležeč ob njih v travi in mahljaje z drobnimi perutkami.

Ko se poslaavlja sonce od znamenja dvojkov, zacvete pod stoletnimi bukvami v gori roža puščavnikov, Marijin čeveljc. Nihče ga ne obišče, razen bleščecih žuželk, zajcev, srn, veveric in lisic. Kajti puščavnikov z dolgimi bradami ni več v naših gorah — morda se roži toži po njih, morda se seli za njimi v nebeške ortove, kajti vedno manj je je, vedno bolj se skriva. Hudourniki ob njej šume razjedajo pobočja in od daleč je slišati mukanje živine.

Velik polž leze pod zametno bleščecimi se listi; leze, leze, kaže svoje roge, slini se, godrnja, velik polž.

Res: Ko je Marija potovala v gore k svoji teti Elizabeti, ji je čeveljček ožulil nogo, pa ga je sezula ter nesla v roki. Ko pa je pokleknila ob studentu, da bi se napila, ga je položila kraj sebe in ga tam pozabila.

Potem se je v njem naselil martinček.

Ko se je Marija vračala, je našla na tistem mestu prelepo rožo: rumen čeveljček, znotraj podložen z rdečepikčasto svilo, ki so ga krasili veliki škrlatnorjavi trakovi, naspedrani kot antilopini rogovi. In Marija je vedela, da je njen čeveljček postal zdaj brat dišeče vanilije in vseh tistih prečudnih pragozdskih orhidej, pa naših ponižnih kukavic, muhovníkov, mošnjic in mačjih ušes ter tiste lepe, dišeče murke po planinskih travnikih, ki morda iz same ponižnosti ni sprejela imena Marijina čokolada. Marija je to videla in se razveselila ter rožo blagoslovila — zato ima ta še danes čudežno moč, da vrne mladost starcu, ki zaužije njeno koreniko.

In vsako leto nas ta svetlorumeni čeveljc — čolniček zaziblje v skromnost Marijinega potovanja v gore in po žuželkah pošilja pozdrave sveti Devici, ki biva v gorski cerkoici.

Devica Marije kožušček

Najponižnejša rastlinica, roža kmeta in tistih zvestih ljudi, ki so si zapomnili besedo Gospodovo: »Kdor koli med vami hoče biti prvi, bodi vaš strežnik,« in tisto drugo, ki jo ponavljajo v svojem srcu: »Nekoristni hlapci smo; storili smo, kar smo bili dolžni storiti.« Zvesto se predaja v hrano živalim in nastavlja metuljem medene ustnice svojih cvetov, ki so sami podobni rumenim metuljem.

Kožušček Device Marije — kot bi to cvetko krstili otroci, ki so se igrali na travniku z njenimi cvetovi in ji podarili najlepše ime, kar so jih mogli najti. Kdo ve: morda je bila Marija res posuta s temi suhimi cvetovi tisto sveto noč, ko je v hlevcu rodila Odrešenika sveta. Morda je bila tedaj prav ta skromna deteljica izbrana, da je zavarovala pred mrazom sveto Devico kot varuje še danes toliko naših otrok, ki se pod kozolci zakopljejo vanjo.

*Ponižno in radostno strmi v spomladanski dan.
Ali se še spominja svete Deviče? Drobne misli rastlin so nam neznane; preveč
so še prepojene z dobroto Stoarnikovih rok.*

Nalahno se sklanja k svoji družici, pisani šmarni detelji.

Marijine solzice

Marijine solzice so sestre cvetočih trav kot so objokane oči žalostne Matere božje sestre naših žalostnih mater in naše žalosti vsak dan in slehernu uro.

Kadar jih gledam, kako nihajo v vetru, se mi zdi, da najbrž poje neko lepo, zelo tiho pesmico — ali pa jokajo, — toda to slišijo samo žitne mušice, ki se spreletavajo med travnikom in pšeničnim poljem, kjer poje prepelica.

Njihova tenka stebelca in majhni srčasti klaski kar izginejo v luči, če jih pogledamo proti soncu.

Morda je najnežnejša vseh trav pognala iz solz Matere božje s sedemkrat prebodenim srcem tisto veliko uro, ko se je dopolnilo Odrešenje in je vsa narava v smrtni grozi vztrepetala in sta sonce in mesec izgubila svojo svetlobo. Morda so se njene koreninice dotikale križa Sina božjega na gori Kalvariji? Tako je lepa ta misel, da ji moram verjeti.

Če smo mi pretrdi (ali pa prenebedni?), da bi znali prav jokati, jokaj ti namesto nas, uboga travica, vsaj tedaj, ko se ti bo približala svetla kosa in boš padla v objemu modrih kadulj in ivanjščic smrti v naročje pod modrim krilom neba,

Pavel Slapar

Fatima

13. Fatimska božja pot.



Zgoraj: Veliki vhod v naravno svetišče Irijske globeli.
Spodaj: Veličastna bazilika, ki jo še gradijo.

Cerkvena oblast je bila sprva v sodbah glede Fatime zelo previdna. Skof je prišel v Fatimo uradno l. 1927, torej šele ob desetletnici prikazovanja, ko je blagoslovil zidani križev pot ob trinajst kilometrov dolgi cesti, ki vodi iz Leirije v Fatimo. Osem let je cerkvena oblast vestno in vsestransko preiskovala fatimske dogodke. Šele dne 15. oktobra 1950 je leirjski škof objavil »Pastirski list o češčenju rožnovenske Matere božje v Fatimi«. Po opisu prikazovanja in dela preiskovalne komisije slovesno izjavlja:

1. Da so videnja otrok v dolinici Iria dne 13. maja in vsakega 13. dne do oktobra 1917 verodostojna.

2. Da je češčenje Naše ljube Gospe Fatimske uradno dovoljeno.

Od tedaj se je fatimska božja pot vedno bolj razvijala. Samo v enem letu roma v Fatimo nad en milijon ljudi. Ker je Marija želela, naj bo Fatima zgolj kraj pokore, so iz fatimske božje poti izključili vse, kar diši po zabavi, turizmu, športu, kramariji in podobnem, kar je vča-

sih tako mučen okvir drugim božjim potem. Lerijski škof je že 1925 izdal Priročnik fatimskih romanj. V njem naroča, naj bodo vsa romanja prirejena res samo iz pobožnosti, za pokoro in z vso medsebojno ljubeznijo. Romarji naj se varujejo vsega, kar žali Marijo, kot opravljanja, grdega govorjenja itd., pač pa naj si med seboj pomagajo in drug za drugega molijo. Bolniki naj imajo povsod in pred vsemi drugimi prednost. Vsa Irijska globel, ki je ograjena z visokim zidom, se smatra za cerkev; nihče naj na tem prostoru ne govori; če pa mora, samo po tihem.

Največ romarjev pride v Fatimo ob vsenarodnih romanjih 15. maja ali 13. oktobra. Ze dvanajstega je vse na potu. Popoldne se zgrinjajo reke ljudstva peš, na konjih, na kolesih, na avtih z vseh strani v Irijsko dolino. Nekateri pridejo po petdeset, sto, tudi tri sto kilometrov daleč peš, bosí in krvavečih nog. Vse hiti najprej pozdravit brezmadežno Gospo, ki so jo postavili pred kapelo, da je vidna vsem.

Ko se stemni, zagori na sto tisoče lučic. Irijska dolina postane morje migetajoče svetlobe. Od kapele prikazovanja se začne pomikati ogromna procesija, ki jo vodijo škofje z duhovščino. Z odra vodi duhovnik po zvočniku molitve in petje ter rožni venec. Sloveč profesor je izrazil svoje vtise z besedami: »Če bi se nam prebelažena Devica osebno prikazala, bi je ne mogli lepše sprejeti.«

Opolnoči se procesija zaključí. Množica zapoje »vero«. Sledi pridiga kakega škofa. Nato kratke prošnje, ki jih s povzdignjenim glasom ponavlja vsa množica: za svetega očeta, za škofe, za duhovnike, za domovino, za bolnike, za grešnike, za mir, za sto in sto namenov, zaradi katerih so romarji prišli v Fatimo.

Večje romarske skupine se vrste v »nočni straži«, v uri molitve. Spovedovanje se nadaljuje. Možje se spovedujejo kar na prostem. Zvečine se pa romarji spravljajo k počitku... kar po tleh ali po raznih vozilih, na katerih so se pripeljali. Tudi cerkveni dostojanstveniki, ki imajo samo borno slamnjačo; tako je pravilo fatimskega romanja: Pokoral!

Zjutraj navsezgodaj se spet oglasi petje. Na stotine duhovnikov čaka, da pridejo na vrsto za maševanje. Spovedovanje se neprestano nadaljuje.

Ob sedmih je pri glavnem oltarju pred novo baziliko škofovska maša s skupnim obhajilom. Iz dveh velikih ciborijev, držočih po šest tisoč hostij, si polnijo duhovniki manjše ciborije in obhajajo množico, ki čaka na svojem mestu. Obhaja obenem neprestano pet in dvajset duhovnikov, kajti obhajancev je trideset do štirideset tisoč. Vse dopoldne spovedujejo, mašujejo in obhajajo.

Poldne je za romarje ura največje razgibanosti. Ljudstvo doslej tako resno in tiho, je v veselem razburjenju. To je prav tista ura, ko se je pred leti prelepa Gospa prikazovala. Zato se jo uro obračajo do Marije s posebnim zaupanjem in gorečnostjo.

V slovesnem sprevodu gredo h kapelici prikazovanja po čudodelno podobo, da jo prenesejo na oltar, kjer je sveta maša za bolnike. Brž ko se kip pokaže iz kapelice, ga obsuje ploha cvetja, ki so ga romarji prinesli od doma. Takoj nato po vsej dolinici tja do obzidja zamigljajo v sončnem svitu beli robci v pozdrav nebeški Kraljici. Od vseh strani se razlegajo prošnje.

Ko dospe čudodelna podoba do oddelka bolnikov, ti zaupno upirajo svoj pogled vanjo. Zopet zapojejo »vero«. V tem začne domači škof sv. mašo za bolnike, ki leže pred oltarjem. Po maši kak škof, ki je gost v Iriji, blagoslovi s sv. Rešnjim Telesom vsakega posameznega bolnika. Bolniki zaupno stegajo roke in zdihujejo: »Gospod, daj, da spregledam! Daj, da zaslišim! Daj, da shodim!...« Med bolniki je nekaj čudežno ozdravljenih. Ne vsi. Toda nihče se ne vrača iz Fatime, ki bi ne bil vsaj dušno ozdravljen. Večjih čudežev in ozdravljenj pa navajajo do danes že čez 800.

14. Prerajena Portugalska.

Odkar romajo Portugalci v Irijsko globel, se je versko življenje na Portugalskem čudovito poživilo in razmahnilo. Fatima je postala središče in duhovno žarišče vseh važnejših preroditvenih pokretov Portugalske, kakor na pr. KA ali Fatimskih križarjev, ki štejejo po osmih letih od ustanovitve že nad pol milijona članov, ali Zlate knjige družin, ki se obvežejo moliti vsak večer rožni venec, itd.

Kdor je poznal Portugalsko izpred leta 1917, siromašno, neverno in podivjano, je danes ne pozna več. Leta 1910 je revolucija pregnala s prestola kralja in vsilila prostozidarski levičarski režim, ki si je nadel za pglavitno nalogo, da popolnoma zatre v deželi katoliško vero. Začeli so z razpustom in izgonom jezuitov in drugih redov. Po ločitvi Cerkve od države so zasegli vse cerkveno imetje, oropali cerkve in samostane, jih spremenili v vojašnice ali pa podrlí. Prepovedali so vsa cerkvena opravila in krščanski nauk, duhovnike so preganjali, nekaj tudi pobili. Uvedli so

civilno poroko in razporoko. Vlada se je vtikala v čisto notranje cerkvene zadeve. Pravosodni minister je na glavni skupščini prostozidarskih lož 1911 bahavo napovedal neizprosno boj: »Z ločitvijo Cerkve od države bo Portugalska v teku dveh rodov popolnoma zatrla katoličanstvo, ki je glavni krivec, da se zvija naš narod v tako nesrečnem stanju.« Ljudstvo je veliko trpelo. Zavedne katoličane so zapirali in izganjali.

V tako temo je zasijala luč iz Fatime. In izvršila je čudež, ki ga nihče ni slutil. Čudež obnove, verske, nravne, narodne, politične in mednarodne obnove! Jasno je, da se obnovitev ni zvršila čez noč. Marija je duše najprej s pokoro pritegnila k sebi. V Fatimi zbudena verska zavest je vžigala vedno bolj na široko. Zdaj so veri in Cerkvi zopet priznane vse pravice, ljudstvo pa se ne sramuje ne molitve ne svetih zakramentov. Povsod v družinah in javnosti, v cerkvah in kapelicah kraljuje s podob in oltarjev Fatimska Gospa. Katoliški tisk se vidno širi; semenišča se polnijo, redovni poklici se množijo, javna nravnost se prečiščuje.

Tudi javno in politično življenje je doživelo zdrav prerod. Še leta 1930, ko je stala na čelu Portugalske že vlada, ki je izvajala zdrave reforme, je moral odstopiti minister, ker je dovolil zopet zvonjenje po cerkvah; deset let pozneje pa je isti minister lahko podpisal za svoj narod konkordat s sveto Stolico. Danes se predsednik države general Oskar Carmona in ministrski predsednik dr. Oliveira Salazar ter številni ministri osebno udeležujejo fatimskih pobožnosti. Državna fantovska in dekliška mladinska organizacija se je uradno posvetila Fatimski Kraljici.

Portugalska uživa zdaj očitno posebno Marijino varstvo. Ko je leta 1936 v sosednji Španiji zadijavala krvava bratomorna vojna in se je rdeča propaganda na vso moč trudila, da jo razširi tudi na Portugalsko, so se škofje z vsem ljudstvom zaobljubili Fatimski Kraljici, da poromajo k Njej in se ji slovesno posvetijo kot narod, če jih obvaruje revolucije. Ob koncu španske vojne 13. maja 1938 je portugalski narod izpolnil svojo obljubo in pohitel v Fatimo. Nad pol milijona Portugalcev se je ta dan zbralo, da se slovesno zahvalijo in posvete sebe in svojo domovino brezmadežnemu Srcu nebeške Kraljice.

Lani, ko je preteklo pet in dvajset let, odkar si je Marija izbrala Fatimo, so po vsem svetu, kjer prebivajo Portugalci, obhajali jubilej z nepopisnim navdušenjem. Portugalski škofje so skupno izdali pastirski list, v katerem naštevajo čudovite milosti posameznikom in narodu, časne in duhovne, ki so se v 25 letih razlike s fatimskih gora po vsej Portugalski.

Priznanju Fatime od portugalskih škofov in portugalskega naroda je končno sledilo še priznanje najvišje cerkvene oblasti, papeža samega. Sedanji vrhovni poglavar Kristusove Cerkve, papež Pij XII. je za zaključek fatimskega jubileja 31. oktobra 1942 vtisnil fatimskim dogodkom pečat neizmerne važnosti za vse kristjane s tem, da je nepričakovano po radijskem govoru posvetil Cerkev in vesoljni človeški rod brezmadežnemu Srcu Marijinemu. Tako je izpolnil enega izmed pogojev, ki jih je dala Marija, da pomaga svetu. Tudi mi se moramo pridružiti tej posvetitvi in jo odkrito ter vdano ponoviti, da bomo vredni obljub, ki jih je dala usmiljena Mati božja.

Marija je govorila. Preprosto pa jasno. Svet naj sam voli: ali pogubo ali pa Marijino roko. Izbira ne more biti težka. Posameznik in svet sta dolžna poslušati Marijino svarilo in sporočilo. (Konec.)

Bodite polni ljubezni tudi do hudobnežev. Ne govorite slabo o nikomer in izogibajte se tistih, ki slabo govore o bližnjem.

Varujte se razkošja, ne iščite bogastva, ljubite pa zelo sveto uboštvo in molk!

Iz naročil Fatimske Gospe

Kdo ima ves letošnji letnik »Zvezde« čist in nepokvarjen? Uprava mu ga rada odkupi, ker so ji prve številke popolnoma pošle. Oglasite se na upravi, Štreliška ulica 12/II. (Ljudski dom.)



V času najtežjih preizkušenj našega naroda, ko so apokaliptični jezdecji Kuga, Lakota, Vojska, Turki, kmečki upori, vremenske ujme, kobilice... divjali preko naše zemlje, se je ljudstvo zatekalo pod Marijin plašč, ki naj bi ga varoval vsega hudega in preprosit božje usmiljenje, da odvrne nesrečo od njega. In to goreče zaupanje je našlo svoj likovni izraz v sliki Marije varuhinje s plaščem, kot jo najdemo naslikano v cerkvi sv. Primoža nad Kamnikom in katere odlomek prinašamo tudi v našem listu. Lepo in prav je, da se tudi v današnji stiski ozremo na to podobo nebeške Matere, v kateri je kriknila duša trpečega človeka pred 420 leti.

Pod plaščem klečeče božje Matere, ki ga razgrinjata patrona cerkve sv. Primož in Felicijan, so se zbrali zastopniki cerkvenih (na Marijini desnici) in svetnih stanov (na levisi). In Marija je razkrila desno stran svojih materinskih prsi ter jih kaže svojemu Sinu, ki si ga moramo misliti na levisi (naša slika je le odlomek!): gol, le s prtom okoli ledij kleči s trnjem kronani Jezus na travi ter dviga svoje prebodene roke in pogled proti strogemu Očetu v oblakih, ki ga je že omečila Sinova prošnja in že vtika meč svoje jeze v nožnico. Veliko zaupanje rodi sadove: Marija, pomočnica in zavetje kristjanov, se sklicuje na svoje materinstvo in roti Sina, naj se usmili in Jezus, ki ga je ganila Materina prošnja, kaže Očetu svoje rane, proseč ga pri svojem trpljenju, naj se usmili ljudi, ki jih je odrešil. »Patri ostendit Filius vulnera, ubera Filio Mater.« kot pravi srednjeveški rek. V pokrajini pa, v kateri klečita Mati in Sin, vidimo zadaj trpljenje svoje dobe: ljudje padajo od kuge, kobilice, toča in plenjenje vojske.

Ikono grafija imenuje tovrstno podobo zaradi njene vsebine »kužno sliko«. Ta je bila konec srednjega veka po Evropi zelo razširjena. (Najvažnejši primeri: na južni zunanjsčini stolnice v Gradcu, grad Bruck na Tirolskem: pri nas pa: župna cerkev v Vuzenici in v Marenbergu.) Posebnost naše slike je v tem, da Bog Oče ne meče kot na drugih, na zemljo strelce, ki naj povzročijo nadloge in se te odbijajo na Marijinem plašču, ampak je božja jeza naznačena z mečem, ki ga Bog drži v roki oziroma vtika v nožnico. Ikono grafsko se je »kužna slika« razvila iz podobe Marije pomočnice s plaščem, kakršno poznamo pri nas že iz 14. stoletja v Turnišču v Prekmurju, v cerkvi sv. Ožbalta na Jezerskem in — najlepšo — milostno podobo v velikem oltarju cerkve na Ptujski gori.

Spomnimo se torej ob velikem času naše posvetitve Marijinih besed sveti Brigiti in zaupajmo vanje kakor naši predniki pred štirimi stoletji:

»Moj široki plašč je moje usmiljenje. Vsi me bodo klicali: Mati usmiljenja. Resnično, hčerka moja, usmiljenje mojega Sina je rodilo moje usmiljenje. Zato bo revež tisti, ki se ne zateče k usmiljenju, čeprav bi to lahko storil. Pridi torej, hčerka moja, in skrij se pod moj plašč...« Glej, Marija, prihajamo, prihajamo...

Ja življenja kongregacij

Kongregacijski zadostilni dan. Drugo nedeljo v maju, ko se po vsem svetu v kongregacijah obhaja zadostilni dan, so imele vse ljubljanske dijaške kongregacije v stolnici čudovito lepo pobožnost. V zadostenje za malomarnost, nečast in sramotenje, s katerim pogosto tudi dijaška mladina žali božje Srce Jezusovo in materinsko Srce Marijino, so kongreganisti in kongreganistinje v ogromnem številu — saj je bila stolnica do malega polna — opravili spravno adoracijo po knjižici »Dijaška adoracija«. Vmes je imel prevzvišeni g. škof, ki je vso pobožnost ob asistenci kongregacijskih voditeljev vodil, globok govor, v katerem se je najprej zahvalil za duhovne darove ob šestdesetletnici, potem pa pojasnil, kako bistvena je krščanstvu odpoved, žrtev in pokora. Vse te na videz trpke stvari v resnici dajejo pravo veselje in srečo. — S to adoracijo so DK najprimerneje obnovile posvetitev Marijinemu Srcu, ki so jo na podoben veličasten način izvršile že 8. decembra, obenem pa napravile nov korak v pripravi na splošno posvetitev.

Nave knjige

»Cvetje iz domačih in tujih logov«, 17. in 18. zvezek; Družba sv. Mohorja v Ljubljani 1945.

Lani nam je »Cvetje« (15. zv.) poklonilo Erjavčev »Hudo brezno«, letos pa nam v priredbi prof. Janeza Logarja

L. E.

Oči vzemi v roke

»Oči vzemi v roke, pa boš videl...« da, tako so mi pravili, ko sem bil še otrok in tedaj sem se nehote zagledal, kako držim svoje oči v rokah kakor sv. Lucija na oltarju, pa jih vtikam zdaj pod omaro, kjer iščem žogo, zdaj jih spet nosim po hiši, po dvorišču, po gozdu — kakor majhno lučko.

Res, moj dragi, ki ne vidiš drugega kot stvari človeških rok in človeškega razuma in se samo tem čudiš — oči vzemi v roke! Tedaj se ti bo odprl čudovit svet božjega stvarstva in boš morda razumel svetopisemske besede: »In Bog je pogledal vse, kar je bil naredil, in bilo je prav dobro.« Kako preprosto je povedal veliki prirodopisec Linné: »Kar se je zdelo Bogu vredno ustvariti, naj se zdi tudi človeku vredno gledati.« Da, tudi najmanjšo bilko, najmanjšega hroščka, najneznatnejši kamenček. Tedaj boš zapazil, da se nam Bog razodeva v sleherni stvari in da vse živi svoje prečudno in zanimivo življenje, da raste, diha, ustvarja.

Sediš na vrtu: ali se zavedaš, da je preprosti, vsakdanji regratov cvet, ki se niti ne ozreš nanj, večje čudo kot škripajoči radio na tvojem predalniku? Ali se ti kaj sanja, kaj bi bilo, če bi nenadoma zmanjkalo teh drobnih mušic in metuljev, ki plešejo v soncu? Tvoja skleda bi ostala prazna, zemlja bi se izpremenila v puščavo, nobena roža bi ne žarela v zlato sonce. Ali bi laže pogrešal avtomobil ali kravo? Kar predstavljaš si svet brez krav, pa poln avtomobilov — za zajtrk bi pil bencin, dober tek. Poglej božjo muho čebelico, ki ji naš narod kliče: »Muha, daj kruha!«; kakšen čudežen strojček je njen želodček, ki izpreminja cvetne sokove in pelod v med, čudežnejši od vseh kemičnih retort na svetu. In vendar ga je Bog ustvaril z eno samo besedico svoje volje: »Bodi!« Ti, ki poznaš vse vrste zrakoplovov po imenu in številki — ali znaš ločiti ščinkoveca od kosa. V VI. letniku Proteusa najdemo prav zanimivo tabelo, ki nam pokaže žalostno odtujenost našega študenta od žive narave. Kar pogledajte: nekdo pravi kukavici vrana, golob, kolovrt; vrani kos, vidri divja mačka, lisici volk itd.

Ali si že kdaj opazil, da dobe nekatere ribe ob drstitvi živahnije barve? Ali si že kdaj gledal, kako znašajo ptice svoja gnezda? Si se že kdaj čudil mravljam, ki vlačijo svoje tovore v mravljišče? Ali bi znal ločiti užithno gobo od strupenjače in sladko koreninico od navadne praproti? Odkrhnj kos latorja in nenadoma najdeš v njem školjke in polžke; poberi kamen — kolik kos zemeljske zgodovine je v njem! V nebo poglej in povej, kje je

zvezda večernica, kje ozvezdje Kasiopeje, kje žari Sirius, kje lovi nebesni lovec Orion in kako se vsa ozvezdja počasi sučejo okoli severnice!

»No,« boš morda rekel, »dovolj sem se s tem nadolgočasil v šoli!« Verjamem, v šoli je včasih pusto in najbolj živa stvar se ti izmaliči v suhoparno pravilo ali formulo šolskih knjig. In vendar: narava ni šolska soba, življenje ni suhoparno naštevanje v senci dvojk. Če so se ti zamerile šolske knjige — vzemi v roke Erjavca, Brehma, Fabrea, prirodopisne atlante; to ti bo pomagalo stopiti preko prvega praga v svetišče božje narave. Z ljubeznijo, s spoštovanjem in zanimanjem se moramo približati sleherni stvarci in tedaj bodo naše oči spoznale veličastvo božje, da bomo kakor asiški ubožec, ki je zapel svojo Sončno pesem, ali kakor trije mladeniči, ki so prepevali v ognjeni peči Bogu hvalnico:

»Slavite Gospoda gore in griči, slavite Gospoda, vse rastline na zemlji...«

Dosegli bomo tisto veliko spoznanje, ki je morda prikrito domišljavemu človeku, pa razkrito preprostemu in naravnemu in v katerem je Erjavce v uvodu svojih »Domačih in tujih živali v podobah« zapisal:

»Vse živi, vse se giblje, vse se veseli in tako slavi, četudi nevedé, svojega Stvarnika, slavi Njega, ki ume jezik svoje živali, komur je svetla kronica vsake bilke, ki vé pota vsakega žučka. Kamor on veli, tja buče vetrovi, njegov prst kaže pota deročim rekam.«

Riboulet — F. V.

Nasveti za duševno delo

Otroško ljubi Marijo! Kliči jo vsak dan na pomoč! Nanjo misli, če zaideš v težave.

Haydn in Mozart sta začela moliti rožni venec, kadar sta čutila potrebo po umetniškem navdihnjenju. Tudi glasbenik Gluck je skrbno hranil rožni venec, ki mu ga je dal neki redovnik; rad ga je molil in ga je imenoval »brevir glasbenikov«. Znameniti skladatelj Cezar Frank je v cerkvi sv. Klotilde v Parizu vsako nedeljo igral Marijin slavospev Magnificat. Ko ga je na smrtni postelji obiskal župnik Gardey in ga spomnil njegove prisrčne ljubezni do Marije, se mu je obličje razjasnilo in izrazil je željo, da bi Mariji mogel zložiti še lepše speve, ki jih ima že začete; če pa mu to ne bo dano na zemlji, jih hoče dovršiti v večnosti...

Pisatelj Pegny je otroško ljubil Marijo. Svojemu prijatelju nekoč popisuje romanje k Naši ljubi Gospe v Chartres: »Moj mali Peter je zbolel. Videl sem,

prinaša kot 17. zv. izbor iz Erjavčevih poljudnoznanstvenih spisov z naslovom »Živalske podob«. Poleg klasičnih, živih opisov »Mravlja« in »Žabe«, obsega knjižica več podob iz »Domačih in tujih živali« (Človek in narava, Ptice, 32 živalskih podob) in iz »Naših škodljivih živali« (6 podob). S tem delom smo dobili lep prerez skozi Erjavčevo prirodopisno delo, iz katerega ne veje samo duh svoj predmet ljubečega znanstvenika, temveč še bolj duh človeka in umetnika. Erjavce zaživi kot preprost, duhovit, zdaj resen — zdaj šaljav opisovalec narave, v kateri je »toliko lepega in čudovitega, da človek v njej mora postati boljši in plemenitejši«. Knjigo spremlja lep prirediteljev uvod, ki nam na kratko pojasnjuje genezo, snov, vsebino, zgradbo ter jezik in slog teh Erjavčevih spisov. Naj nam ta knjižica ne bo zgolj šolski priročnik, ampak še bolj knjiga, ki naj v nas vsaj nekoliko vzbudi tisto ljubezen do narave, s kakršno jo je Erjavce opisoval. (Strani 210.)

Kot 18. zv. »Cvetja« pa je izšla v priredbi dr. Vinka Brumna A. M. Slomškova »učitelam ino učencam za pokušno« spisana knjižica »Blaže in Nežica v nedeljski šoli«. Delo, ki je doživelo lani svojo stoletnico, je še danes vredno, da ga z velikim spoštovanjem in ljubeznijo vzame v roko sleherni slovenski izobraženec, saj nam ne razkriva samo Slomškovega pedagoškega delovanja in njegove očetovske skrbi za izobrazbo naše mladine v takratnih nedeljskih šolah, ampak še bolj kulturno in družabno stanje našega podeželja pred sto leti.

Delo še danes diha vsvo pristnost in žlahtnost zdrave Slomškove duše in vere v človeka, katere smo danes še prav tako potrebni kot pred stoletjem. Uvod (žal nekoliko pomanjkljiv, zlasti v literarnem pomenu knjige) nam prikaže šolstvo Slomškove dobe, nastanek in pomen »Blažeta in Nežice« ter ureditev tako imenovanih nedelj-skih šol. (Strani 142.)

Obema knjigama je dodan tudi slovarček manj znanih besed in pa za šolske vaje »Vprašanja in odgovori«.

J. Tomažič: »Pastirčkova nebesa«, Ljudska knjigarna, Ljubljana, 1945.

Kot slikanica (risal J. Beranek) je izšla ena Tomažičevih »Pohorskih pravljic«, ki pripoveduje o pastirčku, ki je iskal nebesa, pa nosil Križanemu hrane, dokler ga ni ta obenem z dobrim starim župnikom poklical k sebi ter jima dal svojega kruha. Knjižica je prav primerna za otroke in odtehta tovrstno prevodno blago. (Strani 50.) L.

Listnica uredništva

D-ka: Napačno sodiš, če misliš, da so »novinci« zavrtnjeni zato, ker so novinci. Obratno, veseli smo tudi tistih prispevkov, ki jih morda v listnici »kruto zavrtnemo«, kot praviš. Čeprav niso vsi prispevki za tisk, so pa vendarle izraz vaše dobre volje in ljubezni do Zvezde. Toda Tvoj prispevek še ni pesmica. Le nikar ne bodi žalosten; morda se ti bo kdaj kaj bolj posrečilo.

Marija: Imaš lep talent — ne dvomim vanj, manjka pa Ti še pra-

da je bolezen resna. Zaobljubil sem se, da bom romal v Chartres. V treh dneh sem prehodil peš 144 km. Chartreski zvonik se vidi že iz daljave 17 km. Ko sem ga zagledal, sem bil ves iz sebe. Nisem občutil ne utrujenosti ne nog. Eno uro sem molil v stolnici v soboto zvečer in eno uro v nedeljo zjutraj. In dečko je ozdravil. Njega in še dva njegova brata sem daroval Mariji. Naj ona skrbi zanju.« Ko se je poslavljaj od prijatelja Lotta, mu je dejal: »Odslej naprej romam vsako leto v Chartres. Molitve k Mariji so za težke ure. V vsej liturgiji ne poznam nobene molitve, ki bi jo tudi najbolj propadli grešnik ne mogel tako lahko zmoliti kakor zdravamarijo. V redu odrešenja je to zadnje zdravilo. Z njo se človek ne more izgubiti.« (Konec.)

Jože Pogačnik

Počitnice - delavnik

Iz stare, razrezane šolske klopi in od študijske mize misli vedno rajši uhajajo in bijejo vedno isto struno: domov, skoraj pojdemo domov! Domišljija v prostih urah obiskuje vse kotičke domačega krova, boža goved in živalce domačega dvorišča, pregleduje vsako drevo domačega sadovnjaka in vsako bil njive na ozarah. Kdor pa ni študent s kmetov, pa v duhu hodi po domačem, morda natrpano delavskem kraju od soseda do soseda ter prebira obraze prijateljev in znancev. Prav te uhajajoče in vendar obvladane misli dajejo dijaku pred sklepom vihravega leta nov vzpon in mlado moč. Lepe so in tako značilne za mladost.

Iz korenin svojega domačega kraja in okolja rastemo v močno drevo. Kogar se ne drži več vonj rodne doma, boleha kakor drevesce, ki ga je spodjedel voluhar. Polizan, pomeščen študent brez svojskih potez je cvetlica v lončku: lepa morda in dišeča, a skrivati jo moraš pred soncem in vihro, da ti je ne končata. Na širokem polju prostrane dežele bodo zorele koristne okopavine in težek žitni klas, v toplih gredah udobnosti in ob vedni strežbi pa boš vzgojil le nežno rastline.

Poznaš svoj rodni kraj? Učiš se zemljepis vsega globusa, a rodni krov Ti je znan komaj toliko kakor šesti kontinent. Veš morda že za življenjsko zgodbo svojih staršev, za njih prednike in vobče za svoj rod vsaj nekaj generacij nazaj? Koliko bi se iz družinske zgodovine naučil! Veš za preteklost svoje rojstne hiše, za njen nastanek, popravljaje in pisane zgodbe, ki se kakor družinski ep pleto okoli nje? Veš, kdaj in kako ste dobili to ledino, oni gozd? Ali si že kdaj začel pisati kroniko letin, uim, sreče in nesreče za Vašo hišo?



Slovenska hiša

Morda niti na domačem podstrešju nisi še pobrskal za starimi knjigami in listinami. Kako drugače bi bil navezan na svoj dom, ako bi vse to naredil. Te početnice, ko Ti dijaško romanje od kraja do kraja ne bo mnogo mogoče, bo za to ugodna prilika. Le ne zamudi.

Isto bi mogel ponavljati o domači vasi. Si že kdaj premišljal, kako so postavljene kmetije: kje in kaka je »hiša«, v kakem slogu je narejen skedenj in kozolec, kakšni in koliko stari so kmečki hlevi in druga gospodarska poslopja. Koliko krajevne in tudi vobče slovenske zgodovine je v njih. Poznaš preteklost domače cerkve in čas njene zidave? Rodove, ki pokojno počivajo okoli domače cerkve med cipresami in rožami, poznaš? Si se kdaj zanimal za srenjske pastirje in njih modrost, za stare ženice, ki gredo od številke do številke, za vaške bebe in sirote? Koliko socialne zgodovine domače vasi! In ali si res že prisluhnil posebnostim pojočega domačega narečja, ki Ti je tako ljubo. Si si že začel pisati ledinska imena iz domače vasi? Si bil že kdaj omamljen od izvernih primer preprostega človeka? Takih opravil je sto in sto.

S tem vživljanjem v svoj kraj in njegovega duha se boš uvrstil v verigo naših velikih prednikov. Iz njihove zemlje in krvi si, pa tudi iz njihovega duha. Skrivnostne niti se pleto med njimi in Teboj, ki jih zatajiti ne moreš in ne smeš.

Tako boš tudi v počitnicah rastel v globino našega drugega, čeprav ozkega sveta, v višino velikih obzorij, v šir brezbrežnega duha in v Boga, zenitni točki, bo vse to povezano in uglašeno v harmoničen spev: Človek, velik in bogat, vrača v sebi vse stvarstvo lepemu in bogatemu Stvarniku.

vega čuta za obliko. Beri, da, študiraj pesmi. Pošlji še kaj; poslana pesem me prav zato ne zadovolji, ker sem prepričan, da bi mogla z večjo pazljivostjo napraviti boljšo.

P. M.: »Venec trpljenja...« me je prav zadovoljil, le nekatera oblikovno malce trda mesta me motijo. Rad bi govoril s Teboj osebno.

Viko: Tvoje pismo le dokazuje, da nisi mojih besed prav razumel. Kristjan mora biti vesel, sicer je čmerika in ne »otrok veselja«. Ali misliš, da so peli mučenci jeremijade ali hvalnice veselja. Kar pride iz božjih rok, je vse dobro in prav, čeprav nas prvi hip zabolijo, da, in naša velika molitev je: »Zgodi se Tvoja volja...« Kristjan mora vse sprejemati kot junak, ne kot šleva. In žalostni junak ne bo nikoli radostno zmagal! Zelo pa me je zabolela beseda »pokončal... opravil...« To so besede starega zakona, ne pa besede dedičev božje Ljubezni. Zavedaj se: dokler bo na naših ustnicah beseda sovraštvo, ne bomo deležni božjega usmiljenja. Tvoje pesmice pa: talent imaš, piši in še pošlji. Zaradi pomanjkanja prostora bomo poslani prihranili za prihodnje leto.

Tone: Nisem prav zadovoljen. Če hočeš vedeti, zakaj ne, preberi članek »Mladim sotrudnikom...« v velikonočni številki NZ. Pošlji morda kaj drugega.

G. F., Ljubljana: Tvoje »tiskovino« smo prejeli, žal pa še ni za tisk. Verz Ti še kar teče in ne dvomim, da boš sčasoma in s pridno vajo lahko poslal kaj boljšega. Drugič pošlji prispevke na uredništvo in ne na upravo ali celo na tiskarno.



od Svetega Duha spočela»



v obiskovanju Elizabete nosila»



r o d i l a »



v templju darovala»



v templju našla»

Rožni venec v tvoji roki

Tako smo letnik začeli, tako ga zaključujemo. Hoteli smo s tem letniku dati prav poseben pečat: Naj bi po Marijini želji zopet odkrili lepoto te molitve in jo vzljubili kot kos naše narodne pobožnosti. Zato smo tudi razpisali dvojno nalogo:

1. Rožni venec molijo... Pod tem naslovom smo si želeli drobnih, pa krajevno označenih popisov različnih navad pri molitvi rožnega venca. Dobili smo malo, a vendar nekaj prav lepih prispevkov. Večinoma smo jih objavili. Ker smo za najboljše spise obljubili knjige, priznavamo to nagrado Marku Kosu za njegovi črtici na str. 70. Prav tako si je zaslužila priznanje s svojimi linorezi Lida Šuštar; veseli del njenega rožnega venca objavljamo na tej strani. Obema sta nagradni knjigi na razpolago pri upravi.

2. Rožni venec v slovenskem leposlovju. Pod tem naslovom pa smo želeli, da bi kdo pregledal, kakšen pomen ima rožni venec v našem leposlovju, in nam tudi izpisal tista mesta, kjer naši pisatelji rožni venec v tej ali oni obliki omenjajo in popisujejo. Dobili smo le dva prispevka. Poslala sta nam jih: Babnik Alojzij, dijak IV. m. r. gimn. v Ljubljani in Helena Merčjak, dijakinja real. gimn. v Novem mestu. Čeprav njuna prispevka nista popolna in ne ustrezata popolnoma, jima po sklepu prijatelja »Zvezde«, ki nam je to misel priporočil in dal honorar, z veseljem sporočamo, da jima bo uredništvu po najkrajši poti poslalo vsakemu polovico obljubljenega nagrade (50 lir).

Podobno zanimanje smo hoteli zbuditi tudi s pozivom, da nam pošljete opise velikonočnih navad Vašega domačega kraja. Odziva ni bilo veliko. Najboljši spis je poslala zopet Helena Merčjak iz Novega mesta. Objubljeno knjigo »Leto božjih skrivnosti« bo dobila obenem z denarjem. Če pa še prej pride sama ali kdo njenih v Ljubljano, naj se oglasi pri upravi ali pri uredniku v Marijanišču.

Vsem sotrudnikom, bralcem in prijateljem pa sporočamo, da bi radi drugo leto »Naša Zvezda« še bolj obrnili k odkrivanju narodne vernosti, ki se kaže v prastarih verskih običajih, slikah in pesmih. Vzemite oči v roke in že te počitnice iščite, zapisujte, ljubite...! Berite v ta namen tudi članek v tej številki: Počitnice — delavnik!

Ob zaključku pa se uprava in uredništvo najiskrenejše zahvaljujeta vsem, ki ste »Zvezdi« kakor koli pomagali, da je mogla v tako velikem številu in s tako pisano vsebino prihajati med naše dijaštvo. Če se je kdaj zamudila, ali ste kje drugje opazili kakšno vrzel in pomanjkljivost, oprostite. Marsikaj bi človek rad, pa dostikrat iz različnih vzrokov ne more. Kar pa je narejena, je narejeno z veliko požrtvovalnostjo članov uredniškega konzorcija (po leg podpisane še gg. p. J. Savara in E. Cevc) in sotrudnikov (glej kazalo!). Zato pa — oprostite, da to ponavljamo — pošljite nam takoj skromno naročnino, če tega še niste storili. Če morete, tudi kaj navrzite v tiskovni sklad, saj Vam je uprava tudi navrgla kar 16 strani preko prvotnega načrta.

Pozdravljeni!

Za uredništvo in upravo
dr. Janez Oražem.

„Naša Zvezda“ izhaja dvakrat v mesecu. Cena za dijake 8 Lir, za druge 12 Lir letno. Izdajatelj: SVDKM (dr. T. Klinar). Odgovorni urednik: dr. J. Oražem, Marijanišče. Uprava: Streliška ulica 12/II. Tisk Ljudske tiskarne (J. Kramarič).

Slaščičarna

PELICON

WOLFOVA 14, PODRUŽNICA
MIKLOŠIČEVA (NASPROTI UNIONA)

nudi

dnevno sveže sla-
ščice in bonbone,
obenem postreže
v svoji podružnici
tudi z najfinejšimi
desertnimi vini in
žganimi pijačami



L U D V.

BARAGA

LJUBLJANA

Nebotičnik
(Bleiweisova cesta)

MANUFAKTURNA TRGOVINA

pri znani domači tvrdki

E. PETERKA

» **A Ž M A N** «

Ljubljana, Pogačarjev trg 2

Nudi zalogo volne-
nega in perlinega
blaga, sukna, svil-
lenih izdelkov,
barhenta, postelj-
nih odevj itd.

SPECIJALNA FOTO-TRGOVINA
IN PARFUMERIJA

JOŠKO ŠMUC, LJUBLJANA

Bleiweisova 5, Palača banke, Slavije'

DROGERIJA
DANICA SFILIGOJ

LJUBLJANA

Bleiweisova 18 (Tyrševa) - Tel. 37-08

BREGAR & KREK

Telefon 36-75. Brzjav: Žitopromet

Palača Vzajemne zavarovalnice

LJUBLJANA

*Vsak dijak
in vsaka dijakinja
bodi obiskovalec*

LJUDSKE KNIŽNICE

Prosvetna zveza, Miklošičeva 7

Kruh in slaščice

kupujte

v parni pekarni in slaščičarni

DOLINAR FRANC

LJUBLJANA

Pred škofijo števil. 11
Poljanska cesta št. 19

ŽELEZNINA FR. STUPICA

LJUBLJANA, GOSPOSVETSKA 1

si prizadeva postreči svoje
stare in nove odjemalce ter
jim nuditi vse v železninsko
stroko spadajoče blago po
u g o d n i h c e n a h

Gospodinjam :

kuhinjsko posodo, štedilnike,
peči, jedilne pribore itd.

Kmetovalcem :

poljedelske stroje, orodje,
gnojnične in vodne črpalke,
brzoparilnike in dr.

Obrtnikom :

najboljše orodje in material

Izbrano blago. Strokovna postrežba
Nakup starega železa in drugih kovin

Za nakup
raznovrstne železnine,
kuhinjske posode in
poljedelskih strojev

Vam
priporočamo
tvrdko



SCHNEIDER & VEROVŠEK

trgovina z železnino
L J U B L J A N A
Bleiweisova cesta 16

Najugodnejše kupite

VSE ŠOLSKE KNJIGE,
ŠOLSKE IN PISARNIŠKE
POTREBŠČINE
TER DEVOCIJONALIJE

slike, kipe, podobice,
molitvenike itd.

pri tvrdki

A. Spiligoj

Ljubljana, Frančiškanska 1

Papirnica LJUDSKE KNJIGARNE V LJUBLJANI

MIKLOŠIČEVA C. 5
PRED ŠKOFIJO 5

se priporoča cenjenemu dijaštvu
za nakup

vseh šolskih potrebičin:

zvezkov iz prvovrst-
nega papirja, šolskih
map, šolskih torb,
aktovk, navadnih in
nalivnih peres, risal-
nega orodja i. t. d.

